NEW YORK, N.Y.

The Oldest Slovene Daily in Ohio

Best Advertising Medium

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRESSIVE BENEFIT SOCIETY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskih delavcev v Ameriki

VOLUME XVII. — LETO XVII. CLEVELAND, OHIO, FRIDAY, (PETEK) JUNE 15, 1934 ŠTEVILKA (NUMBER) 141

TOVARIŠ DARROWA UDARIL PO NRA IN ODSTOPIL

Član komisije, ki je preiskovala vpliv NRA na mala podjetja, izjavlja, da bo edino vlada delavcev in farmerjev odpravila revščino in dvignila življenjski standard vsega naroda.

WASHINGTON, 14. junija.—Včeraj je položil resignacijo kot član vladnega odbora, ki preiskuje poslovanje NRA, W. O. Thompson, ki je skupno s Clarence Darrowom imel nalogo dognati, kako vpliva NRA na mala podjetja. Thompson, ki je bil svoječasno odvetniški partner slovitega človeškega kriminalnega odvetnika, je naslovil ob tej priliki dolgo pismo na predsednika Roosevelta, v katerem trdi, da se je NRA izkazala za fiasko, da se izvajanje pravilnikov nahaja v rokah velebizniških interesov. Ostro je napadel tudi delovanje gen. Hugh S. Johnsona.

Thompson v svojem pismu priznava, da je bil on odgovoren za posebno poročilo, ki je bilo priloženo prvemu uradnemu poročilu Darrowove komisije. V tem posebnem poročilu, ki sta ga podpisala samo Darrow in Thompson, je bilo rečeno, da edino v socializaciji vseh industrij je rešitev za Ameriko, razen če se hoče deželo prepustiti kapitalističnim trustom.

V svojem pismu na predsednika Thompson povdarja, da NRA od vsega početka pospešuje rast kapitalističnih trustov in da edina rešitev leži v spremembi "razrednih odnošajev." K temu je dostavil:

"Edino vlada, ki bi jo vodili delavci in farmerji, je sposobna planirati produkcijo, producirati blago in pridelke za socialno rabo, ne pa za profit, odpraviti revščino in dvigniti življenski standard vsega naroda."

Dekle izginilo

Brez sledu je izginila v Indiani 20-letna Miss Gladys Lee Shuter iz Clevelanda. Zadnjič se jo je videlo pretekli petek, ko je bila na obisku pri svoji stari materi v Napoleon, Ind. Od tam se je podala s svojim očetom, ki je prišel iz Oklahome in ki je zadnjič videl hčerko, ko je bila dve leti stara, v neko gledališče v Greenville, Ind. Oče je poročal policiji, da mu je na poti v Greenville zmanjkalo gasolina, in da je pustil hčer v avtomobilu, ko je šel iskat gasolina, ko pa se je vrnil, ni bilo hčere nikjer. Policija je očeta pridržala za nadaljno izpraševanje. Mati dekleta, ki živi v Clevelandu in je poročena z drugim moškim, se je podala v Indiano, da pomaga pri iskanju hčere.

Poroka v domovini

Kot poročajo starokrajski listi, se je dne 27. maja v Ljubljani poročil akademski slikar Božidar Jakac, ki se je pred nekaj leti dalj časa mudil v Clevelandu in ima poznanstvo tudi drugod po Ameriki. Njegova nevesta je gdč. Tatjana Gundrum. Naše iskrene čestitke!

Slov. graduantinja

Kot prva učenka v razredu je sinoči graduirala v Euclid Central High šoli Miss Grace Zupančič, hčerka družine James in Gustie Zupančič iz 20120 Miller Ave. Naše čestitke!

ZANIMIVE VESTI IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI PO ŠIRNI AMERIKI

V Chicagu je umrla Mary Kremesec, rojena Vukšinič, stara 64 let, doma iz Svržakov pri Metliki v Beli krajini. Podlegla je operaciji na slepiču. V Ameriki je bivala 44 let. do malega ves čas v Chicagu, ter zapušča moža, dva sinova in tri hčere.

Anton Zbašnik, glavni tajnik J. S. K. J, je bil izvoljen za podpredsednika republikanskega kluba v Ely, Minn.

Pred nekaj dnevi je bil aretiran v Chicagu neki 23-letni Mike Marijanovič, ki je obtožen tatvine avtomobila, ki pa je bil pod kavcijo, katero sta podpisala njegova mati in neka soseda, izpuščen na prosto. Da povrne uslugo, je Mike vzel mater in sosedo na vožnjo v drugem avtomobilu. Tekom vožnje pa je skočil k avtu neki moški in izjavil, da je to njegov avto, ki je izginil. Fant je pobegnil in policija je prijela ženski, ki sta se komaj izmotali iz kaše. Mladi Marijanovič je bil kasneje prijet in je dejal, da ima zmerom "kak avto v rezervi."

Na obisku v Clevelandu se mudi Mrs. Mary Kordish iz Chisholma, Minn.

V Exportu, Pa., je družini Augusta Stipetiča umrla 5-letna hčerka, ki je dalj časa bolehala.

Slovenski kandidat za okrajnega komisarja v 4. distriktu v mestu Ely, Minn., je Joseph Veranth.

Z lizolom se je hotela zastrupiti v Waukeganu, Ill., rojakinja Mrs. Mary Celarec. Poklicana je bila policija, ki je s težavo vdrla v sobo, kamor se je bila omenjena zaprla. V bolnišnici so ji izprali želodec in je upanje, da okreva. Po mnenju policije je ženska storila samomorilni poskus radi prepira z neko sosedo ali pa vsled slabega zdravja.

Od vlaka je bil ubit v Greensburgu, Pa., rojak Florijan Ovsec, star 59 let, doma iz fare Stopiče na Dolenjskem. V Ameriki je bival 28 let ter zapušča tu enega sina, dve hčeri in pet pastork, v starem kraju pa dva sina.

V Ridgewoodu, N. Y., sta se poročila Louis Rupnik, sin ugledne slovenske družine, in Miss Helen R. Giovanelli, ki je hčerka znana slovenske družine iz Glendale, L. I.

Iz Kalifornije se poroča, da je bila Frances Tauchar izpuščena iz zapora v Los Angelesu, ko je neki John Allinson podpisal kavcijo zanjo. Zadnjo soboto pa je Allinson prejel od Taucharjeve pismo, v katerem mu piše, naj iščejo njeno truplo ob obrežju Santa Montica. Z iskanjem so začeli takoj, a do zdaj še ni znano, če so kaj našli.

Svetovno razstavo v Chicagu so obiskali te dni Henry in Joe Vivoda iz Willarda, Wis.

FARMER SKORO LINČAN RADI NIZKE CENE

FRANKSTON, Tex., 14. junija. — Neki farmer, ki je prodal voz paradižnikov (tomatoes) po 10 centov bušelj, bi bil danes skoro linčan od strani množice, ki je protestirala radi nizke cene. Zapustil je mesto pod policijsko protekcijo.

"MAČJA PROSLAVA"

RAYMOUND, Wash., 14. junija. — Velika "proslava" se bo vršila tu jutri na "čast" mački bivšega župana Henry Boyerja, ki bo ta dan postala "polnoletna"—stara bo namreč 21 let, kar je izredno visoka starost za mačke.

Izlet soc. "Zarje"

Soc. "Zarja", odsek kluba št. 27 JSZ, ima v nedeljo 17. junija izlet za člane in prijatelje na farmi Tony Zalarja v East Claridon. Tja pridete na Rd. 333 (Mayfield). Ko pridete do prveka železniškega križišča, pazite na napis. Kdor želi iti s truckom, naj bo ob 7:30 zjutraj pred S. N. Domom. Zbor vabi simpatičarje, da jih obiščejo.

Piknik dr. "Tabor"

24 - letnico svojega obstoja bo društvo "Tabor" št. 139 SNPJ praznovalo v nedeljo, 17. junija na poznanih prostorih Mr. in Mrs. Zorna, na 4388 Bradley Rd., kjer se je tudi ustanovitev društva pred 24 leti vršila. Odbor obeta vsem posetnikom obilo zabave ter se priporoča za številen poset.

Bančna reorganizacija

Za reorganizacijo North American banke je bilo do včeraj podpisanih 3883 delnic, delničarjev je bilo 1019, načrt za likvidacijo stare banke pa so podpisali vlagatelji z $1,855, 325.

Nov grob

Danes ob 2:30 zjutraj je umrl Anton Zgonc, star 54 let, stanujoč na 1083 E. 67 St. Podrobnosti bomo poročali jutri.

VOJSKA MED GANGEŽI V DETROITU

DETROIT, 14. junija. — Včeraj je bil tu ubit lastnik neke gostilne, v kateri se je točilo nelegalno pijačo. To je že tretji umor v teku nekaj dni v novem izbruhu gangeške vojne, ki se je pojavila v tem mestu.

Roosevelt v radiu

Iz Washingtona se poroča, da bo predsednik Roosevelt ob zaključku kongresnega zasedanja najbrže imel obširen govor, ki bo po radiu razposlan širom dežele.

Nova delavska predloga v kongresu

WASHINGTON, 14. junija.—Rooseveltova administracija je včeraj izročila kongresu nov zakonski načrt za reševanje industrijskih sporov, s katerim upa preprečiti generalni štrajk jeklarskih delavcev. Načrt ima služiti kot nadomestilo za sporno Wagnerjevo predlogo ter predvideva tajne volitve delavskih zaupnikov pod vladnim nadzorstvom. Voditelji administracije v kongresu bodo napeli vse sile, da priborijo sprejem predloge, ne da bi se kongresno zasedanje zavleklo.

Če pa bo imela predloga več sreče v kongresu kot jo je imela Wagnerjeva, je dvomljivo. Vse kaže, da bodo industrijalni magnati vodili boj proti nji, ker ne marajo vladnega nadzorstva pri volitvah delavskih zaupnikov. Baš na tej točki je prišlo pred meseci do spopada med vladnim delavskim odborom in Weirton Steel Co., ki se je uprla vladnemu odboru in zadeva se še vedno nahaja nerešena pred sodišči. Tovarnarji slej ko prej zavzemajo stališče, da to predstavlja vmešavanje vlade v privatne posle in da je tako vmešavanje "proti-ustavno."

Ameriška delavska federacija še ni podala svojega stališča glede predloge.

Zvezni uradnik za javna dela prisiljen k resignaciji

Izgleda, da se je odkrilo graft pri kupovanju zemljišč za odpravo slumov.

WASHINGTON, 13. junija.—Včeraj je izročil svojo resignacijo notranjemu tajniku Ickesu Robert D. Kohn, ki je bil ravnatelj vladnega oddelka za javna dela, ki se bavi s podiranjem slumskih okrožij ter z gradnjo cenenih delavskih stanovanj. Istočasno se je zvedelo, da tajnik Ickes vodi preiskavo, kako se je cenilo zemljo, katero mora vlada kupiti za izvršitev svojega programa. Izgleda, da se je v tej zvezi vršil graft, akoravno o tem uradno ni še nič znanega. Trdi se, da se ne gre radi poštenosti, temveč le radi pravilne administracije in uspešnosti. Kohn je že včeraj s svojo družino odpotoval domov v Ossing, N. Y.

Danes se bo vršilo v Ickesovem uradu zaslišanje, pri katerem se bo temeljito izprašalo tri uradnike prizadetega oddelka, dočim je bil že pred dnevi celotni štab poklican od Ickesa na izpraševanje.

Mussolini in Hitler se pogovarjata

BENETKE, 14. junija. — Benito Mussolini in Adolf Hitler, ki sta se povzpela k oblasti v kaosu in konfuziji povojnih evropskih razmer, in ki sta diktatorja nad več kot 100 milijoni ljudi, sta se danes prvič osebno sestala v kopališkem resortu Stra blizu Benetk.

Kaj sta diktatorja govorila seveda ni znano, toda razume se, da je Mussolini na Hitlerja apeliral, da se Nemčija vrne v Ligo narodov ter deluje za pomirjenje Evrope na podlagi pakta štirih sil, katerega si je pred meseci zamislil Mussolini. V tem paktu naj bi se Britanija, Francija, Nemčija in Italija zavezali, da bodo za deset let jamčili mir v Evropi.

Fašistični mojster in njegov učenec, med katerima je zadnji čas radi Avstrije prišlo do ostrega nasprotstva, sta se razgovarjala dve uri, jutri pa se razgovori nadaljujejo. Mussolini je govoril nemško, vendar pa so bili navzoči tolmači, da pomagajo v slučaju, da bi se diktatorja ne mogla dobro razumeti. Kot se razume, se razgovor ni tikal avstrijskega vprašanja.

Po uradni zakuski je bilo navzočih 25 oseb, med katerimi so bili: nemški zunanji minister Von Neurath, italijanski zunanji podminister Fulvio Suvich, italijanski razorožitveni ekspert baron Aloisi in nemški poslanik von Hassel.

Diktatorja, ki sta priletela v Benetke z aeroplani, sta se vrnila v Benetke ob 4:45 popoldne ter sta skupaj obiskala Mednarodno umetnostno razstavo. Od tam se je Mussolini podal v Excelsior hotel v Lido, Hitler pa v Grand hotel.

V bolnici

Poznani rojak Louis Strnad, iz 935 E. 209 St., je bil včeraj odpeljan z Grdinovo ambulanco v St. Luke's bolnico, kjer se bo najbrže moral podvreči operaciji. Obiski začasno niso dovoljeni. Želimo mu skorajšnje okrevanje!

Obravnava stavkarjev pri Chase Brass

Poroča se nam: Jutri se vrši obravnava proti štirim delavcem, ki so bili pred časom v zvezi s stavko pri Chase Brass Co. obtoženi kalenja javnega miru. Med obtoženimi sta tudi dva Slovenca. Obravnava se je imela vršiti že zadnji teden, toda je bila preložena. Naši ljudje v Euclidu in okolici so prošeni, da pridejo poslušat potek procesa, ki se bo vršil na glavni policijski postaji v Euclidu na E. 200 St. Pričetek je ob 1. uri popoldne.

Italijanski boksar Carnera ni več čampijon

Sinoči je v New Yorku izgubil krono kot svetovni boksarski čampijon Primo Carnera, ki je rodom Italijan, ter prava pravcata gorila po svojem životu, drugače pa ne posebno spreten. Carnera ni bil nikdar po v enajstem roundu zbil ameriški boksar Max Bear, ki tehta samo 210 funtov, ampak se je izkazalo, da je veliko spretnejši kot orjaški, ampak nerodni Italijan. Carnera ni bil nikdar nikdar popularen kot čampijon, vsled česar je bitko za svetovno čampijonstvo prišlo gledat samo 52 tisoč ljudi. Že koj v prvih roundih se je pokazalo, da je Carnera izgubljen. Bil je ponovno zbit na tla in je le s težavo vzdržal do enajstega rounda.

Dva moška sta med poslušanjem čampijonske bitke potom radia padla mrtva, ker ju je vsled razburjenja zadela srčna kap. V Kentonu, O. je umrl na ta način Hamilton Bigley, star 77 let, v Memphisu, Tenn., pa Wm. Stocks, star 53 let.

Mnogo denarja so izgubili ljudje, ki so stavili na zmago Italijana, kajti pred bitko je splošno prevladovalo mnenje, da bo Carnera z lahkoto porazil šibkejšega Baera.

Delegatinje SDZ

Društvo Svob. Slovenke št. 2 S. D. Z., je na sinočnji seji izvolilo sledeče delegatinje: Josephine Močnik, 6517 Clair Ave. in Ivana Paulin, 6503 St. Clair Ave., za namestnice pa so bile izvoljene: Louise Flajšman, 6402 St. Clair Ave. in Mary Kushlan, 6415 St. Clair Ave. Društvo Sv. Ane št. 4 SDZ pa je izvolilo za delegatinje: Mary Bradač, Frances Debevc, Mary Bajt Ivana Gornik, Anna Erbežnik, Mary Škul, Genovefa Zupan, Mary Martinčič in Frances Mačeral; namestnice so: Rose Eršte, Paulina Žigman, Katarina Perme, Rose Konečnik, Anna Tomšič, Jennie Brodnik, Mary Salamon, Mary Tekavec in Katie Bartol.

Balincarska tekma

V nedeljo, dne 17. junija, se vrši balincarska tekma Slov. Doma na Holmes Ave. Tekmovalo se bo za sledeče nagrade: 1. nagrada $5.00, 2. nagrada $3.00, 3. nagrada $2.00. Vsem tekmovalcem se bo postreglo z brezplačnim prigrizkom. Tekma se prične ob 2. uri popoldne in vabi se vse balincarje, da se tekmi pridružijo.

Izlet sam. "Zarje"

V nedeljo 17. junija se vrši izlet članov in članic samostojnega zbora "Zarja" in sicer na znani Stuškovi farmi v Wickliffu, O. Tudi prijatelji so vabljeni, da se pridružijo pevcem neprisiljeni zabavi v prosti naravi.

GREEN OBIŠČE DANES KONVENCIJO JEKLARSKIH DELAVCEV

Predsednik A. F. of L. bo skušal preprečiti generalni štrajk. Uporni elementi kontrolirajo konvencijo. Pravijo, da je štrajk gotov, če Roosevelt ne poseže vmes.

PITTSBURGH, 14. junija. — Jutri bo dospel sem William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, o katerem se poroča, da bo imel pred konvencijo govor, v katerem bo predložil svoj načrt za preprečenje generalnega štrajka v jeklarski industriji. Earl J. Forbeck, vodja takozvanega "rank and file" komiteja pa je nocoj izjavil, da ni nobene sile na svetu, ki bi mogla štrajk preprečiti, razen ako poseže v situacijo osebno predsednik Roosevelt.

Forbeck, ki je v sporu s konservativnim predsednik unije, Mike F. Tighe, trdi, da je uporni element dobil zmago v prvi preskušnji moči na konvenciji, ko so delegatje s 96 glasovi proti 49 porazili predlog za suspendiranje pravil ter dovolili navzočnost na konvenciji samo delegatom. Vsi člani unije imajo pravico prisostvovati seji, kot določajo pravila, toda drugim je vstop zabranjen.

"To glasovanje je bila preskušnja," je izjavil Forbeck, "in mi smo zadovoljni."

Forbeck je tudi izjavil, da njegova struja, ki zahteva, da se štrajk začne takoj, kontrolira konvencijo in da bo glasovala za generalni štrajk, razen če predsednik Roosevelt predloži zadovoljiv načrt za izravnavo spora. Glavna zahteva unije je priznanje pravice do kolektivnega pogajanja.

"Mi smo siti govorjenja. Mi hočemo akcijo," je izjavil nocoj Forbeck.

Predsednik Tighe ni hotel drugega reči kot da glasovanja glede suspendiranja pravil ne smatra za preskušnjo moči.

Na konvenciji je 188 delegatov, ki zastopajo nad 100,000 organiziranih delavcev izmed 400,000 v jeklarski industriji.

Forbeck je izjavil, da se bo o stavki glasovalo na jutrišnji seji, pa četudi bi bilo treba zborovati celo noč. Od Greena se bo zahtevalo, da v znak simpatije odredi generalni štrajk vseh 7 milijonov članov Ameriške delavske federacije.

Pred delegati je danes govoril Rev. Kazimir Orlemanski, katoliški župnik iz Natrena Heights, Pa. ki je aktiven med jeklarskimi delavci v Allegheny River dolini. Rev. Orlemanski, ki je šel lani v Weirton kot neuraden opazovalec, je priporočal svobodne volitve delavskih zaupnikov pod vladnim nadzorstvom, ki bi dale proporčno reprezentacijo zunanji uniji in kompanijskim unijam, in da se upelje check-off sistem pobiranje unijskih prispevkov, tako kompanijskih kot zunanjih.

Delegatje so se župniku zahvalili za zanimanje, toda njegovega načrta konvencija ni vzela niti v pretres.

Konvencija je čula poročila od zastopnikov 38 lokalnih unij, iz katerih je razvidno, da so vse kompanije razen ene zavrnile zahtevo za priznanje unije. Ostali delegatje pridejo na vrsto s poročili šele jutri.

Najnovejši zakonski načrt predsednika Roosevelta za reševanje delavskih sporov potom "nevtralnega" arbitracijskega odbora, sestoječega iz treh oseb, danes konvencija ni vzela v pretres. Forbeckova grupa pravi, da je načrt dober, razen da potrebuje nekaj dodatkov. Tighe pa ga je imenoval "kitajsko uganko."

"V njem ne vidim nikjer, da se namerava priznati unijo," je rekel Tighe.

V Pittsburghu se mudi zastopnik delavskega departmenta James F. Dewey kot opazovalec. Če ga bo konvencija zaslišala, ako prosi za dovoljenje, ni znano.

GENERALNI ŠTRAJK OKLICAN V ŠPANIJI

SEVILLE, 14. junija. — Socijalisti in sindikalisti so danes oklicali nov generalni štrajk v znak simpatije s španskimi farmerskimi delavci. Peki in natakarji so že prenehali z delom.

IZDELOVANJE OVRATNIC POD MODRIM ORLOM.

WASHINGTON, 14. junija.—Administrator Johnson je danes odobril prošnjo industrije za izdelovanje ovratnic za rabo "Modrega orla". Vse kravate, ki se jih izdeluje v obratih pod NRA, bodo odslej nosile uradni znak NRA z modrim orlom.

Smrtna kosa

Včeraj je preminula dobro poznana Mrs. Marie Zaletel, rojena Muhič, doma iz vasi Livold, fara Kočevje. Pokojna je bila 63 let stara ter je prišla v Ameriko pred 47 leti. Bila je ena prvih članic društva št. 57 H. B. Z. ter zapušča tukaj žalujoče sinove in hčere, Mary Zavicky, John, Joseph, Frances Fross, Josephine Strauss, Rose, Frank in Angela, ter več vnukov in vnukinj, kakor tudi tri sestre, Mrs. Gertruda Strajner, v New Yorku, Mrs. Rose Kenig in Sophia Trampuš, v starem kraju pa enega brata in eno sestro. Pogreb se bo vršil v ponedeljek zjutraj ob 9. uri iz hiše žalosti, 3600 E. 82 St. pod vodstvom zavoda Louis L. Ferfolia. Pokojna je do zadnjega upala, da doživi svoj zadnji rojstni dan in želja se ji je izpolnila. Prizadetim naše sožalje.

Kotel zaplenjen

Zvezni davčni agenti so včeraj vdrli v prostore na 3301 Broadway ter našli tam enega največjih kotlov za kuhanje žganja, kar se jih je tu odkrilo v zadnjem času. Kotel, ki je še skoro čisto nov, drži 1500 galonov ter je očividno obratoval šele nekaj dni. Aretiran je bil neki moški, ki je priznal, da je eden izmed lastnikov nepostavne distilerije.

Posebnosti

Za jutri bodo imeli v Mandel Hardware, 15704 Waterloo Rd., specijalne cene na pralnih strojih, radio aparatih in električnih likalnikih. Za podrobnosti prečitajte oglas v današnji številki.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"
Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
6231 St. Clair Ave. HEnderson 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor
Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto $5.50
Za 6 mesecev ..... $3.00; za 3 mesece $1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto $6.00
Za 6 mesecev ..... $3.25 za 3 mesece $2.00
Za Zedinjene države in Kanado za celo leto $4.50
Za 6 mesecev ..... $2.50; za 3 mesece $1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev ..... $4.00 Za celo leto $8.00;
Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post-Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of Congress of March 3rd, 1879.
104

Roosevelt in socijalizem

Veliko krivico delajo socijalistom ljudje, ki pravijo, da Rooseveltova administracija uvaja "socijalizem." Res je, da si je drobce nekaterih reform Roosevelt sposodil od socijalistov in res je tudi, da nekateri njegovi svetovalci govorijo kot socijalisti, posebno kadar povdarjajo, da je stabilna produkcija nemogoča brez povečane nakupne sile delovnega ljudstva, ampak to še ni socijalizem. Pod socijalizmom bi država prevzela vso produkcijo ter jo vodila za dobrobit splošnosti, dočim Roosevelt in njegovi svetovalci verujejo v produkcijo za privaten dobiček, in faktično naglašajo v svojih pozivih za NRA—kar seveda ni logično — da bodo podjetniki, ki se bodo začasno "žrtvovali" s tem, da dvignejo delavske plače, končno dobili vse povrnjeno v "večjih profitih." Roosevelt bi rad, kot pravi naša stara prislovica, da bi bil volk sit in koza cela, kar pa je seveda nemogoče.

Ljudje, ki očitajo Rooseveltu socijalizem, ali ne vedo, kaj je socijalizem, ali pa prihajajo na dan s takimi trditvami iz premišljene zlobe, da bodo potem, kadar se izkaže, da Rooseveltove reforme niso bile v stanu odpraviti brezposelnosti in revščine, lahko kričali, da je socijalizem "nepraktičen" in da se je izkazal za "fiasko."

Pred jeklarskim štrajkom

Konvencija jeklarske unije ima danes v Pittsburghu odločiti glede generalnega štrajka. "Rank and file" komitej, v katerem so zastopani mlajši in bojevitejši elementi unije, so za takojšen štrajk, konservativno vodstvo eksekutivnega odbora pa je očividno proti štrajku, oziroma deluje na to, da bi se štrajk zavlekel. Razkol v vrstah unije same je slabo znamenje. Če pod temi razmerami pride do štrajka, je nevarnost velika, da bodo jeklarski delavci poraženi. Poraženi pa bodo istotako gotovo, kot so bili poraženi avtomobilski delavci, ako se uklonijo kaki kompromisarski "poravnavi," katera jim bo bržkone ponudena iz Washingtona. V prvem slučaju se jim obeta 'časten' poraz, v drugem 'nečasten.'

Situacija, v kateri se nahajajo jeklarski delavci, ki so že od nekdaj do skrajnosti izkoriščani in terorizirani, je žalosten in ironičen komentar za uspešnost NRA. Eno leto je že, odkar je bil sprejet NRA zakon, ki jamči delavcem pravico do take organizacije kot si jo sami izvolijo, pa nimajo delavci od tega jamstva nič več kot trpke skušnje. Edina izjema so obrati, ki nimajo dovolj moči, da bi se uspešno borili proti delavcem. Avtomobilska in jeklarska industrija, edini veliki in važni industriji, v katerih delavstvo še prej ni bilo organizirano, sta se odprto postavili po robu zakonu in delavcem, pa se ni vsled tega še enemu kapitalistu skrivil las na glavi.

Kdor ne zna uporabiti svojih duševnih moči niti v toliko, da bi svobodno mislil, ta ne sme biti užaljen, če se mu reče sužnj.

* * *

V nečem ni človek tolikšen mojster nego v varanju samega sebe.

UREDNIKOVA POŠTA

Poziv za zanimanje pri "Jadranu"

Collinwood, Ohio

Zopet se enkrat oglasim iz naše naselbine ter poročam o naši kulturi, pri kateri bo, kot izgleda, počasi vse zaspalo. Kaj je z našimi ljudmi tukaj v Collinwoodu? Zakaj se tako malo zanimajo za naše pevske zbore in dramska društva. Res, da ko pride čas prireditve blizu, se vsi pridružijo, ko pa je stvar končana, pa vse odneha. Zakaj je to? Kaj ne veste, da ako hočete imeti dobre prireditve, da je treba držati se vaj in ne se samo zadnjih par vaj udeležiti. Zbor ne more tako iti naprej. Vsak član zbora, ki ima srce za petje, bi se moral vsaj toliko držati, da bi lahko prišel tistih par ur na teden, saj je samo en večer na teden namenjen za vaje. Če se toliko žrtvuje, da se najame dvorano in pevovodjo, bi se tudi lahko toliko zavzeli, da bi prišli tistih par ur. Kakor veste, Jadran nima finance na razpolago, da bi se denar kar tako metalo.

Ako hočete držati zbor tukaj v Collinwoodu, držite se vaj, če ne, je pa bolje, da gre po gobe. Sramota bo, ako pride do tega, da ne bo jesenske prireditve od strani tega zbora, kajti to bo prvič, da bi se kaj takega zgodilo, odkar zbor obstoja, to je nad 12 let. Res, da ni finance in teške so razmere ali z malo pomočj od enega ali drugega bi se še lahko naprej vodilo, samo korajže je treba imeti in skupaj držati in ne odnehati, čeprav bi nekateri radi videli, da bi zbor razpadel. Škoda bi bilo, ako ne bi sedaj, ko je Dom sezidan, bilo pevskega zbora. Jaz apeliram na člane kakor tudi na odbor pevskega društva, da bi se držali skupaj, posebno pa apeliram na direktorij Slov. Del. Doma, da bi pomagal kolikor je v njegovi moči, da se ne bi to zgodilo. Direktorij ako bi hotel, bi lahko veliko pripomogel. Kdor je bil že pri pevskemu zboru, lahko ve, kako zbori obstoje.

Držite skupaj, pomagajte eden drugemu in šlo bo lepo naprej z delom. Saj "Jadran" ne dela zase, saj gleda tudi za Dom, posebno pa je važno, da se ohrani našo pesem. Kaj bo, če še to pozabimo, potem je bolje, da ni nič na svetu.

Upam, da bo ta moj apel kateremu dosegel do srca, ako pa ne, je pa ravno tako dobro, se vsaj vidi koliko naš narod skupaj drži. Jaz ne mislim s tem nobenemu hudo, ampak teško se mi vidi, ker vidim, kako stvar obstoja, obenem pa želim, da bi bilo več sloge med našimi ljudmi in bi bilo lepše živeti na tem svetu. Mislim, da bo to dovolj ter prosim, da malo premislite, kaj sem tukaj napisal, potem pa sodite. Želim, da mi ne bo nobeden zameril radi tega dopisa, ker meni je več za kulturo in ne bi rad videl, da bi se vse razkopalo, kar se je toliko let zidalo. Ne mislim nič slabega s tem, ampak želim, da bi šlo naprej bolj s korajžo ter da bi se v jeseni zopet postavili na oder v še večjem številu, kakor do sedaj in to se lahko zgodi samo ako se malo potrudimo, zastonj se nobene stvari ne dobi, držati moramo skupaj in se medsebojno razumeti.

Pevski vam pozdrav!

Član kulture.

Konvencija SDZ

Cleveland, O.

Članstvo Slovenske dobrodelne zveze bi se moralo v polni meri zavedati, da je uspeh prihodnje konvencije SDZ odvisen od delegacije, katera bo izvoljena na društvenih sejah meseca junija ali julija. Bolj kakor kedaj prej je potrebno, da se izvoli za delegate ali delegatinje, člane, kateri bodo kos važnemu in odgovornemu delu na prihodnji konvenciji.

Največ važnosti bo morala delegacija posvetiti pravilom, katere bo treba temeljito preurediti, pa ne samo za članstvo, ampak tudi za društvene in glavne uradnike Zveze. Sicer je odbor za pravila na delu ter preurejuje sedanja pravila. Delo delegacije pa bo, da vse, kar jim bo odbor za pravila predložil, temeljito preštudira in odobri le tisto, kar bo v resnici koristno za članstvo in Zvezo.

Kakor je vazno, da se napravi dobra pravila, ravno tako je važno, da se uredi in upelje boljši sistem poslovanja v glavnem uradu. Poneverba prejšnjega glavnega tajnika je pokazala, da je upeljava boljšega sistema potrebna, da ne bo več prilike, da si eden ali drugi baše žepe s članskim denarjem. Temeljito bo treba preurediti izplačevanje bolniških podpor. Kdor zasleduje račune Zveze, bo opazil, da se sklad bolniških podpor vedno manjša in prišel bo čas, da bomo plačevali naklado v bolniški sklad, ako se v tem pogledu nekaj ne uredi. Vse druge bratske organizacije so morale preurediti izplačevanje bolniških podpor in naša Zveza bo prej ko slej na isti poti.

Nov problem za našo Zvezo so posestva, katere ima na roki. Ta posestva je Zveza vzela od članov, kateri niso mogli plačevati obresti, davkov, in glavnice; v teh posestih je investiran naš denar in bo treba pri tem precej pozornosti. Zelo velike važnosti je investicija denarja naše Zveze. Investiranje denarja vrši finančni odbor z odobrenjem ostalega glavnega odbora (vsaj tako bi se moralo vršiti.) Odbor je imel do sedaj v tem delu precej proste roke. Naloga prihodnje konvencije bo, da finančnemu odboru da nalogo kako velike svote in na kakšna posestva se posojuje. Predvsem bi se moralo upoštevati pri posojevanju člane, kateri skupaj nosijo denar. Treba bo tudi investirati precejšnjo svoto denarja v take bonde, kateri se v slučaju potrebe lahko vnovčijo takoj, ker nov način zavarovanja, katerega je Zveza sprejela bo to zahteval.

Tu sem navedel le nekaj točk katere bo morala delegacija prihodnje konvencije vzeti v pretres. Dolžnost vsakega člana Zveze je, da prime za svinčnik ali pero ter izrazi svoje mnenje in priporoča potrebne spremembe. Na ta način bo olajšano delo delegaciji in konvencija bo prej končana in s tem bo prihranjenega Zvezi precej denarja. Dolžnost članstva vseh društev SDZ je, da se udeleži sej ter voli take člane, kateri bodo delali v korist in napredek Zveze.

Seja našega društva Blejsko Jezero št. 27 se vrši v torek, 19. junija v navadnih prostorih.

J. Rožanc, blagajnik.

Kako vabiti članstvo SDZ na društvene seje

Cleveland, Ohio

Prebiram vabila raznih društev SDZ na seje, kjer se bodo volili delegatje za 8. konvencijo, katera se bo vršila v Girard, O. Nekatera društva priporočajo, da naj bi se volilo samo člane za delegate, katerim je v resnici za napredek S. D. Z. in nje članstvo. Tudi jaz bi rada to priporočila, ali danes je to težko storiti, ker smo vsi preveč razočarani. Ali nam niso na zadnji konvenciji obljubljali in držali dolge govore, katere smo mi drago plačali, kaj bodo vse naredili za nas člane in sploh za S. D. Z?

In kaj smo dočakali? Povedali so nam, da so bili premalo plačani, da bi vestno izvrševali svoj posel. V teh letih, ko je vsak rad delal še za tako malo plačo, samo da se je preživel pošteno, so pa ti naši uradniki zahtevali lepe plače za vsak korak, ki ga je kdo naredil. Ali ni to izkoriščevanje SDZ? Zakaj so ta posel prevzeli, če ga niso mislili izpolnjevati? Prav gotovo je, da si mislijo za naprej svojo plačo povišati, bolniško podporo znižati in v kratkem pa naložiti članom naklado. Koliko smo že posamezni člani naredili za S. D. Z. brezplačno iz srca radi za napredek Zveze!

Člani in delegatje SDZ na prihodnji konvenciji, čas je, da se iztrebi tiste, ki nam samo delajo obljube, storijo pa samo kolikor mislijo, da so zadosti plačani in nam mečejo pesek v oči. Postavimo na mesto može in žene, kateri se v resnici zanimajo za napredek S. D. Z. in nje članstvo, ne pa za polnitev svojih žepov.

S pozdravom in želim obilo uspeha na društvenih sejah.

Frances Selan,
predsednica dr. "Ilirija" št. 56 S. D. Z.

Proslava društva "Tabor"

Cleveland, Ohio

Vabilo na proslavo 24. letnice obstoja društva "Tabor" in 30. letnice S. N. P. J., v nedeljo, 17. junija. Kar se tiče članstva, mora upoštevati sklep letne seje, da se mora vsaki član zglasiti pri tajniku na prostorih zabave in napraviti svojo dolžnost, da bo tajniku mogoče zaznamovati kdo je bil tam in kdo ne. Vsaki bo tudi moral plačati $1.00 brez izjeme če se zglasi pri tajniku ali ne. Vsaki član bo moral to svoto plačati predno se bo sprejelo asesment za mesec julij, da ne bo tako kot je bilo leta 1932 in 1933, ko niso nekateri še do sedaj poravnali svojega dela, ter se to smatra za zanikernost. Društvo ne more eksistirati kar tako, torej, piknik se vrši pri Joe in Frances Zorn, na 4388 Bradley Rd., Brooklyn. Tam je prav prijazen prostor in ni oddaljen več kot ¾ milje od Harvard Denison poulične kare na Denison mostu, kjer so stopnice, ali pa se vzame Jennings Rd. do Frank Železnika, tam se obrne na levo čez mali most in zopet na levo ter se naj pazi za napis Zorn Garden. Truck bo vozil ob 1. uri popoldne izpred S. D. Dvorane na Prince Ave. ter se ustavi na E. 93 St. in Prince Ave., nato pa se tudi ustavi na Warner Rd. in Rosewood Ave, ob 1:30 popoldne. Ako vas bo dovolj za več kot en truck, bo še več vozil, samo da pridete ob času, da ne bo treba tam čakati do 4. ure popoldne. Za plesaželjne bo igrala dobra godba, za lačne in žejne pa bo tudi fin prigrizek in pijača, sploh vsakovrstna, kot si bo kdo poželel.

Veselični odbor jamči torej, da se ne bo nobeden kesal kdor bo prišel na to zabavo, ker društvo "Tabor" vedno postreže svojim posetnikom prvovrstno in tako bo tudi letos. Društvo "Tabor" je nekakšen pionir na jugo-zapadni strani mesta, saj je med najstarejšimi, razen društva "Brooklyn", ki je nekaj dni starejše.

Na svidenje v nedeljo!

Anton Železnik, tajnik

ŠKRAT

Prvi zvočnik ali "loud-speaker" na svetu je bil narejen iz Adamovega rebra.

‡ ‡ ‡

Samec je človek, ki ni niti enkrat naredil iste napake.

‡ ‡ ‡

Boss: "Vi zahtevate precej visoko plačo za človeka, ki nima nobenih skušenj."

Prosilec: "Ampak saj sami veste, da je vsako delo veliko težje, če je človek brez skušenj!"

‡ ‡ ‡

"Kako pa si zlomil nogo?"

"Cigareto sem vrgel v odprt kanal, potem pa sem stopil nanjo."

‡ ‡ ‡

Neki igralec, ki predstavlja v Shakespearjevi drami kralja Riharda III., zakliče po izgubljeni bitki: "Moje kraljestvo za konja!"

Tedaj se nekdo oglasi v gledališču: "Ali bi osel ne bi bil dober?"

"Seveda," mu odvrne igralec, "kar na oder pridite!"

ANEKDOTA

Znamenit učenjak pripoveduje naslednjo zgodbo:

V Virginiji so imeli filozofi kongres. Večja družba udeležencev je bivala v enem najglavnejših hotelov. Nekega dne je debatirala o čisto tehnični zadevi in se ni mogla zediniti. Učenjaki so hoteli končno pogledati v leksikon in so vprašali vratarja, da-li imajo v hotelu kaj takšnega. Vratar je odgovoril: "Nimamo, žal, nobenega. Pa kaj hočejo gospodje profesorji zvedeti?"

Clevelandske novice

V staro domovino

Po pet in pol-letnem bivanju v Ameriki se danes vrne Ančka Lužar, stanujoča na 6721 St. Clair Ave., na obisk v staro domovino, kjer bo obiskala svoje sorodnike in znance na Brezovem pri Višnji gori. Obiskala bo tudi druge kraje v Sloveniji. Pozdravlja vse prijatelje in znance, od katerih se ni mogla osebno posloviti.

Delegatje dr. "Slovenec"

Pri društvu "Slovenec" št. 1 S. D. Z. so bili izvoljeni delegatom za prihodnjo konvencijo S. D. Z. sledeči: Jos. Trebec, Anthony C. Skuly, Frank Kačar, Jos. Skuk in dr. James W. Mally; za namestnika pa so bili izvoljeni: J. Gabrenja, Martin Kostanjšek, Carl Vrtovšnik, Frank Smole in Frank Mahnič.

101-letna starka

Na farmi svojega sina v Genevi, Ohio, na Middle Ridge Rd., je včeraj obhajala svoj rojstni dan Mrs. Elizabeth Krater, ki je stara 101 leto. Starka, ki je navzlic visoki starosti še vedno čila, je rekla, da kdor hoče dolgo živeti, naj se drži naslednjega recepta: "Ne beli si glave s skrbmi, ne išči 'trubla' in delaj." Štirje izmed njenih devetih otrok so še vedno živi. Ima tudi 37 vnukov ter 27 pravnukov in pra-pravnukov.

"Dan zastave"

Včeraj se je širom dežele obhajalo Flag Day — Dan zastave. V Clevelandu so sinoči razne patrijotične organizacije priredile parado, v kateri je korakalo 12 tisoč oseb. Okrog 40 tisoč ljudi je pohod opazovalo.

To zahteva nemška čistokrvnost

Razsodba, ki jo je izreklo nemško upravno sodišče glede nameravane poroke čistokrvne Nemke z nekim Židom, je morala presenetiti tudi najpopolnejšega Hitlerjevega pristaša.

"Frankfurter Volksblatt" namreč poroča o telje zgodbi: Iz razmerja med neko Nemko in 19 letnim Židom se je rodil otrok. Žid bi se bil rad poročil z Nemko in tako popravil storjeni greh, kolikor je bilo v njegovih močeh; otroka bi tako tudi pozakonili. Kadar je šlo za mladoletnega nemškega državljana, ki bi se rad poročil z nemško državljanko, so prej upravna sodišča vselej pristala na takšno poroko pač zato, da bi otrok pred svetom dobil zakonskega očeta. Toda sodišče III. kraljestva ni bilo tega mnenja. Razsodilo je tako-le:

Čistokrvna Nemka in Žid se niti v tem primeru ne smeta poročiti! Sodišče je bilo mnenja, da bi ravnalo proti svoji dolžnosti, ako bi dovolilo takšen zakon med arijcem in semitom. Samo priznava v motivaciji razsodbe, da je njegova razsodba trda. Toda nezakonska mati bi bila morala vedeti, da je zakon med pravimi Nemkami in Židi v Nemčiji prepovedan. Za svojo lahkomiselnost naj zdaj trpi, boljšega ni zaslužila — ugotavlja sodišče! — Niti otrok ni bil vreden usmiljenja. Sodišče namreč prihaja do zaključka, da je usoda otroka res huda, toda v igri so interesi velikega nemškega naroda, za čigar blaginjo je bil izdan zakon, ki prepoveduje poroko med Nemkami in Židi. Tem interesom je treba dati prednost pred interesi otroka samega. V nasprotnem primeru bi sodišče dajalo potuho in nastala bi nevarnost, da bi prišlo na svet še več bastardov. Država, ki jo v tem primeru predstavlja sodišče, mora to kar najodločnejše odkloniti. — Taka razsodba. Kdo bi mislil, da so v Hitlerjevi Nemčiji v letu 1934 po Kristusu že tako daleč?!

Evropa brez prostora

Konkurenčna borba kontinentov

Evropa ima danes čez 5000 milijonov prebivalcev, 4 in pol krat večja Azija pa nekaj čez 1120 milijonov. Že te številke kažejo, da je Evropska celina brez prostora. V zadnjih sto letih se je njeno prebivalstvo več nego podvojilo. Vse drugače je naraščalo n. pr. število prebivalstva v ameriških Zedinjenih državah, a to je bilo za Evropo ugodnejše nego porast njenega prebivalstva samega. L. 1800 so na ozemlju Zedinjenih držav našteli 5 milijonov ljudi, l. 1900 že 76 milijonov, lansko leto pa okroglo 123 milijonov. S tem naraščanjem je postala možnost priseljevanja iz Evrope čedalje manjša.

K temu prihaja še čedalje večje pomeščanjenje Evrope, ki kaže, kako se njeno prebivalstvo naglo odtujuje naravnemu viru moči, ki tiči v zemlji. L. 1910 je bilo v Evropi 164 mest z več nego 100.000 prebivalci, l. 1930 jih je bilo že 240. Isto sliko dobimo, če primerjamo število ljudi, ki se bavijo s poljedelstvom, in ljudi, ki se bavijo z industrijo in trgovino. V Nemčiji se bavi še kakšna tretjina prebivalstva s poljedelstvom in gospodarstvom, v Angliji komaj četrtina. Francoska je na boljšem, ker se tam 38 odstotkov ljudi bavi z obdelovanjem zemlje, v Italiji 55 odstotkov, v Rusiji celo 85 odstotkov. Toda industrijalizacija koraka neprestano naprej in ni je več moči, ki bi jo ustavila. Pri tem pa je treba pomisliti, da se Evropi zunanji trg čedalje bolj zapira, čedalje večja postaja konkurenca izvenevropskih industrij, ki si osvajajo njena dosedanja tržišča. Danes ne gre niti več samo za Ameriko, še hujši in nevarnejši konkurent postaja Japonska. Danes smo še navajeni, da se njenemu dumpingu, smešno nizkim cenam njenih industrijalnih produktov smejemo, toda dejstva govore, da je Japonska od leta 1913 do danes svojo proizvodnjo sirovin podesetorila, da je s svojega trga in daleč okoli sebe že popolnoma izrinila uvoz evropskih tkanin, da je potrojila število svojih tkalnih strojev, da izdeluje fine fabrikate, ki se v vsakem pogledu lahko merijo z evropskimi. Od l. 1914 do 1932 je tonaža svojega trgovskega brodovja povečala za 150 odstotkov, dočim se tonaža obratujočega evropskega ladjevja stalno niža.

Celo v primeru, da bi sedanja gospodarska kriza popustila, se položaj Evrope ne bo mogel dosti izboljšati. Konkurenca ostalih kontinentov je prevelika in še večje je vprašanje, da-li jo more naša stara celina izpodbiti. To tem bolj, ker je v svoji notranjosti tako razrvana in razbita v najbolj nesmiselnih medsebojnih nasprotstvih. Edino, če bi se mogla evropska ljudstva medsebojno sporazumeti in pogoditi, bi imeli upanje, da bi utegnili ohraniti vsaj sedanje položaje svoje celine.

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

Ustanovljena 1908 Inkorporirana, 1909

GLAVNI URAD: 255 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Telefon: — PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

Vatro J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John Kvartich, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
Rudolph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
William Rus, tajnik, 255 West 103rd Street, Chicago, Ill.
Mirko Kuhel, blagajnik, 255 West 103rd St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.
William Candon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.
Frank Laurich, 10 Linn Ave., So. Burgettstown, Penna.

POROTNI ODBOR:

Anton Zaitz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.
Steve Mausar, 4439 Washington Street, Denver, Colo.
Vincent Pugel, 1023 South 58th St., West Allis, Wis.

GLAVNI ZDRAVNIK:

Dr. F. J. Arch, 618 Chesnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.

URADNO GLASILO:

"ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Vsa pisma in stvari, tičoče se organizacije, se naj pošilja na naslov tajnika, denar za Zvezo pa na ime in naslov blagajnika. Pritožbe glede poslovanja upravnega odseka se naj naslavlja na predsednika nadzornega odseka, pritožbe sporne vsebine pa na predsednika porotnega odseka. Stvari tičoče se uredništva in upravništva uradnega glasila, se naj pošilja naravnost na naslov "ENAKOPRAVNOST". 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

Slovenske narodne noše

V Clevelandu in tudi drugod po Ameriki, se zadnja leta ženske in dekleta precej živo zanimajo za Slovensko narodno nošo. Večkrat se vršijo priredbe v Slovenskih narodnih domovih, ki zahtevajo celotno narodno nošo. Tudi pred ameriško javnostjo večkrat nastopajo naša dekleta v Slovenskih narodnih nošah. Toda, ali je tisto, kar oblečejo res Slovenska narodna noša? Mnogokrat ne! Koliko ljudi pa prav zaprav ve, kakšna je prava narodna noša? Prav malo. Vsak si jo tolmači po svoje, zato pa pride včasih tako zmašilo skupaj, da ni nikomur podobno.

Da bo tistim, ki se zanimajo za ta problem znano, kakšna je prava narodna noša iz tega ali onega kraja, sem se namenil podati tukaj opis noš iz raznovrstnih krajev Slovenije, tako, kakor jih opisuje g. Albert Sič v svoji knjigi. On je avtoriteta na tem polju in v podrobnosti opisuje vsakovrstne noše. Kdor pa hoče slike raznih narodnih noš, si jih lahko preskrbi iz Ljubljane od Maksim Gaspari, slikarja. Albert Sič pričenja svoj opis s kritiko na tamošnje žene in dekleta, to je v Ljubljani, ki se tudi ne znajo pravilno obleči kot kažejo stari zapiski. On pravi: Lep, bel ošpetelj s kratkimi rokavci, črn baržunast modrc s pozlačenimi gumbi in pošit s pozlačenimi vrvicami, kratko, temno krilce z majhnimi rožicami raznih barv, še krajši zelen predpasnik, lepe bele nogavice in krasni šolnčki. Tako oblečena stopa ponosno naša Hani po ulici in gleda na vse strani, če jo občuduje naše občinstvo v tej lepi "narodni" obleki. Obleka je res lepa, pa narodna in kmečka je tudi, le slovenska narodna, kmečka ni, marveč je zgornještajerska, nemška. Uboga Hani ima torej tuje krstno ime in tujo obleko.

Časopisi prinašajo notico, da se v tej in tej dvorani vrši koncert v proslavo imenitnih mož, ki so prišli, da nas rešijo tujega robstva. "Želeti je," pravi notisa, "da se udeleži naše ženstvo tega koncerta v narodnih nošah."

Nervozno vrvenje nastane po mestu in pri posameznih tudi po kmetih. Največ skrbi in opravka seveda imajo one, ki nimajo narodne noše kompletne. A to nič ne de, si jo pa kompletirajo po svoje.

Ko prihajajo zvečer druga za drugo, da napolnijo koncertno dvorano, imaš pred seboj pestro sliko. Dosti oblek je pravilnih, pristnih, žal pa je mnogo takih, da bi človek najraje zamižal, ko jih zagleda. Krila kratka, segajo jedva čez kolena, predpasniki raznovrstni, rute okrog vratu, no, te so že še primerne, toda avbe, avbe! Kos črnega baržuna z našitimi pozlačenimi "kifelčki,' vmes bleščeči "flintrci," je čelo, vrh pa, kakor se pač posreči. To je avba!

Še hujše je pokrivalo druge krasotice. Iz modre svilene krpe je napravljen nekak lonec, spredaj v zveriženih vijugah pošit s pozlačenimi ali posrebrenimi bleščicami. Strašen pogled!

Ali bi ne bilo bolje in tudi pravilneje, da si naveže dekle pristno, domačo pečo? Saj te so nosile dekleta, in ne avbe! Avba je bila namenjena ženam! Ona pa, ki nima pravilne kmečke noše, naj se obleče v svojo navadno obleko. S potvorjeno kmečko obleko naj ne napravlja na tujca napačnih vtisov o slovenski narodni noši, domačina, poznavalca narodnih noš pa naj ne žali s takimi spakedrankami.

Iz nastopov našega ženstva v narodnih nošah je videti, da je še dosti žena in deklet, ki ne poznajo pristne narodne noše. Zato si dovoljujem tu podati kratek opis posameznih delov obleke, ki tvorijo slovensko žensko in moško narodno nošo.

Ljubljana z okolico in Gorenjsko. Moške narodne noše.

Opis slovenske narodne noše s slikama Gorenjk v avbi in zavijači se nahaja tudi v knjigi: "John Murray, Picturesque representation of the dress and manner of the Austrians, London, 1814."

Od starih ljudi sem izvedel, da je bila okrog 1850. leta moška obleka taka-le:

Srajca iz belega platna je imela položen ovratnik, pod njim pa je bila spredaj z lahkim vozlom zavezana svilena, rdeča rožasta ruta.

Telovnik je bil tedaj črn baržunast z vdelanimi raznobarvnimi pikicami ali majhnimi rožicami. Gumbi, srebrni, kroglati pa tudi iz srebrnih petic ali groškov, so bili gosto našiti.

Hlače: kratke irhaste ali žametaste.

Jopič: črn, suknen ali žameten.

Škornji: z gladkimi, svetlo leščenimi škornjicami, ki so segale do kolen.

Klobuk: (kastorec) s precej širokimi krajevci je bil črn, za klobukom pa šopek rož, poleti svežih, pozimi suhih (nageljček, žeravec "roženkraut" rožmarin.)

Ob slabem vremenu so imeli pri sebi velik, rdeč, svilen dežnik z belo, koščeno kljuko. Take dežnike so imeli tudi po Gorenjskem.

Po zimi so nosili temnomoder, suknen plašč z dvema ali tremi vratniki (pelerinami).

Škofja Loka in okolica

Klobuk je bil črn, kosmat; krajevci niso bili zelo široki; trak okrog štule je bil iz atlasa ali baržuna. Izpod klobuka je visel po hrbtu dolg, pisan "cof." Pozimi so nosili tudi polhovke, katere zadnji del je bil sprva višji od sprednjega, pozneje pa navadne, okrogle.

Ruta okrog vratu je bila pisana.

Telovnik: škrlatast, pozneje baržunast, rožasto nadičen; gumbnic ni bilo; srebrni gumbi, na gosto našiti, so bili sprva debeli, pozneje drobni, ob njih ste bili našiti zlasti vrvici, pod eno teh vrvic pa se je telovnik zapenjal z zaponkami. V poznejši dobi so imeli telovniki namesto vrvic gumbnice.

Hlače: črne, irhaste (pa tudi iz črno barvanega domačega platna) so segale skoraj do podpazduhe.

Jopič je bil suknen, kratek, modrikast; prvotno ni imel ne žepov, ne gumbov, zapenjali so ga z zaponkami, pozneje je imel prišite majhne srebrne gumbe ("Carniola," leta 1844). Pozimi so nosili bele ali rjave, bogato okrašene kožuhe. (Glej Albert Sič: Okraski na kožuhih ki se dobi v Ljubljani.)

Škornji: visoki nad kolena. V poletnem času so potegnili škornjice pod kolena, izpod hlač pa je bilo videti bele platnene spodnje hlače.

Ženske narodne noše

Peče so nosile žene in dekleta po vsem Kranjskem, v različnih krajih različno zavezane. Dekleta v Ljubljani in ljubljanski okolici ter na Gorenjskem na primer so imele v tri ogle zganjene peče zavezane krog čela tako, da je vezen vogel prosto visel čez tilnik, ostala vogla pa so potegnile križema pod viseči vogel in ju zavezale vrhu glave v petljo, ki so jo zvale "petelinčkov greben," (kolikor sem mogel dognati, so si začele peče vezati na "petelinček" šele okrog leta 1860., nekaj prej ali nekaj pozneje.) Žene pa so jih imele zavezane okoli brade; vrhu glave je bil namesto grebena vozel z navzdol visečima koncema.

Posebno fine vrste blago za te peče je bil perkal," a v poznejši dobi, po letu 1865. nekako, so izdelovali peče tudi iz angleškega tulja.

Avbe so nosile le žene na ženitovanju pa tudi nevesta in družica. Te sta imeli spredaj ali ob strani vrha "kape" na tenčici(belem blagu avbe) pritrjen majhen venček iz rožmarina, pa tudi iz suhih rož.

"Čelo" avbe iz črnega baržuna ali iz črne svile je bilo okrašeno z zlatim ploščnatim in visokim vezivom. Čelo je bilo okrog in okrog obrobljeno z ozkimi belimi čipkami ali s trdim belim blagom. Čelo imenuje ljudstvo "form."

Vrh avbe (lajselc) je bil v Ljubljani in ljubljanski okolici grebenast. Napravljen je iz belega, tanko nagubanega, finega, prosojnega blaga, ki je podložen s finim, gladkim rdečem perkalom ali taftom. Na zadnji strani avbe, spodaj, je bila pritrjena pentlja iz pisanega svilenega traka (vezi). Konca tega traka sta visela preko hrbta navzdol skoro do pasu.

Zavijače so nosile Gorenjke okrog Bohinja.

Srajčnik je bil iz finega perkala. Okrog vratu so bile nabrane prišite ozke čipke. Pod vratom je bil srajčnik zapet z malim belim gumbom, ali pa je bil zadrgnjen z belim trakom. Rokavi so bili široki. Za pestjo je imel kaka dva prsta široke zapestnike (manšete), zapete z belim, pa tudi s srebrnim gumbom (torej ni puščal podlakta golega.)

V poletnem času je bil srajčnik (ošpetelj) škroban. Rokavi so imeli položene, trdo polikane gube. Zapestniki so bili okrašeni z belimi vezeninami, ali pa so imeli prišite ozke čipke.

Ruta okrog vratu je bila svilena, rdeča ali rožasta, pa tudi bela (preje so bile zelo priljubljene rumene svilene rute). Na prsih sta se nje konca križala in bila vtaknjena pod predpasnik. V zimskem času je bila vidna izpod jopiča (spenzerja).

Rute so si kupovale po domačih prodajalnah. Mnogo pa jih je bilo vtihotapljenih iz Trsta, kamor so jih pripeljali ali iz Orienta ali z Beneškega. Rute z vtaknimi zlatimi rožami so nosile navadno le kmetice, meščankam niso bile priljubljene.

Krila so bila široka, sešita navadno iz treh pol temnomodrega sukna. Segala so do gležnjev. Spodaj so imela prišit za dlan širok črn baržunast pas. Izpod tega pasu je bilo videti le še obrobno vrvico (žnoro). Tako pozimi. V poletnem času pa so nosile krila iz temnozelenega, vijoličastega, rjavega ali granatnordečega, volnega blaga—tibeta in tudi iz kambrika. Bogatejše so imele krila iz težke svile. Poletna krila navadno niso imela spodaj nikakih našivov, pač pa so imela ozke robčke, ki so segali skoro do kolen.

Modrc je bil (vsled vpliva empirskega sloga) kratek in prišit h krilu. Prikrojen je bil iz enakega blaga kakor krilo. Spredaj je bil nekoliko izrezan, tako nekako, kakor je izrezan srednje moški telovnik. Našivov ni imel nikakih. Pred letom 1840. prilično so nosile brokatast modrc, ki je bil spredaj tako globoko izrezan, da je segal pod prsa. Ker so bile v blago vpletene zlate in srebrmodrc "zlat" ali "srebrn modrc."

Predpasnik je bil po dve poli širok, črn, svilen ali volnen, tibetast, kake štiri prete krajši od krila. Okrog in okrog, torej ob straneh in spodaj, je imel prišite dva do tri prste široke tovarniške čipke.

Privezan je bil zadaj s tankima trakoma. S tema je bila obenem zadaj privezana tudi široka pentlja z dolgima, navzdol visečima koncema, ki sta bila le nekoliko krajša od krila. Po letu 1865. nekako pa so nosile ožje predpasnike. Pred letom 1840. so nosile tudi bele, bogato vezane predpasnike.

Jopič (spenzer, imenovan po lordu Spencerju. V jesenskim in zimskem času so nosile ali jopič, ki je bil napravljen iz enakega blaga kakor krilo, ali pa tudi iz drugačnega blaga. Rokavi so bili široki in so se zoževali proti zapestju. Tu so bili zelo ozki, zapeti z zaponkami; ob robu so imeli prišite bele, ozke čipke, da ni bilo treba podobleči srajčnikov ,ošpetlov). Ob rami so bili nabrani. Okrog vratu je bil prišit za dlan širok, črn, baržunast vratnik. Te jopiče so zapenjale z zaponkami, prvotno spredaj navzkriž, pozneje pa od vratu naravnost doli. Ob bokih so imeli nekateri jopiči prišit kake tri prste širok baržunast pas, ki je bil zadaj—v sredi—nabran v nekako rožo (kokardo).

Spodnja krila so bila bela, škrobana, likana. Spodaj so bila okrašena s širokim vezenim robom, ali pa so imela prišite kake tri prste široke čipke. Takih kril so imele na sebi po tri in tudi po štiri. Pri hoji

(Dalje na 4. str.)

V blag spomin

desete obletnice smrti

John Pristov

ki je preminul 15. junija 1924

Dragi in nepozabni soprog, dobri in skrbni oče! V globoki tugi in veliki žalosti se danes spominjamo tvoje smrti. Ob desetletnici smrti sprejmi naše iskrene želje. Naj Ti bo mati narava lahka odeja!

Žalujoča

družina Pristov
995 Addison Rd.

OSWALDOVE CENE

Olje, galona	63c
Krackerji, rujavi, celi, 2 funta	21c
Pork and Beans, 4 kante	19c
Sladkor, 10 funtov	47c
Pork Chops, s konca	14c
Round Steak	15c
Veal Roast	12c
Najboljša govedina za pečenje	15c
Čista mast, 3 funte	25c

V zalogi imamo veliko doma sušenega mesa. Pokličite nas, mi vam pripeljemo na dom.

LOUIS OSWALD
17205 Grovewood Ave.
KEnmore 1971

GEAUGA LAKE

Ribarstvo, veslanje, vožnje, počitek — Ples, zabava, plavanje igre.

Za ples igra
FREDDIE CARLONE'S ORKESTER.
tudi v nedeljo popoldne

BEER GARDEN
Angelo Vitale's orkester

VODVIL
Nocoj — V nedeljo popoldne in zvečer.

Vožnja izpred Rex lekarne, Broadway in Miles, direktno v park. — Brezplačna vstopnina — brezplačno parkanje!

V najem se odda

6 sob, zgoraj, vse nanovo preurejeno. Nizka najemnina. Vpraša se na 1256 E. 61 St., blizu Superior Ave.

Poceni

je naprodaj grocerija in mesnica. Za naslov se poizve v uradu "Enakopravnosti."

V najem se odda

stanovanje, obstoječe iz 3 sob, na 7004 St. Clair Ave. Najemnina samo $10.00 mesečno. Vpraša se na 7004 St. Clair Ave., v železninski trgovini, ali pa pokličite GArfield 6617J.

Inflacija bo povečala vrednost vaših dolarjev ako jih sedaj potrošite!

Denar bo manj vreden, ko se cene dvignejo in inflacija devaluira nakupovalno moč vašega dolarja.

Važen vzrok za povečano aktivnost v real estate je, da je ljudstvo pričelo spoznavati, da sedanja doba nizkih cen, ne more trajati za nedoločen čas. Kupite sedaj-

Zglasite se pri nas ali pa pri vašemu brokerju glede nakupa dobro situiranega in primerno financiranega doma.

The City & Suburban Co.

308-318 Anisfield Building, vogal E. 9th & Huron
MAin 1645

MANDEL MANDEL

POSEBNOSTI ZA SOBOTO

Maytag pralni stroj, model 80, aluminijasti vrh štirioglati, specijalno	$49.50
Royal (sweeper) čistilec regularna cena $44.00, sedaj samo	$34.00
Majestic radios, model 86, 1934 regularna cena $86.50, sedaj	$59.50
Majestic radios, model 440, 1934, regularna cena $26.50, sedaj	$15.50
Majestic High Boy radio model 60, regularna cena $75.00, sedaj	$49.50
Apex Folding Ironer (likalnik), regularna cena $89.50, sedaj	$54.50
Apex pralni stroj, regularna cena $79.50, sedaj	$59.50
Philco Combination radio, regularna cena $195.50, sedaj	$49.50

Odprto vsak večer do 9. ure.

Mandel Hardware

15704 WATERLOO ROAD — KEnmore 1282

Popolna zaloga trebušnih pasov, elastičnih nogavic, pasov za kilo, itd.

Mi imamo Slovenca in Slovenko, ki vam to tukaj umerita.

MANDEL DRUG
15702 Waterloo Rd.

SLOVENSKI FOTOGRAF

se priporoča vsem Slovencem in Hrvatom za izdelovanje krasnih poročnih, družinskih in posameznih slik. Predelujem tudi iz malih slik velike, po najnižjih cenah, kot je mogoče. Delo garantirano:

Odprto vsaki dan in ob nedeljah

J. S. WIDGOY
485 EAST 152nd STREET
Collinwood, Ohio

NIZKE CENE
V SOBOTO, 16. JUNIJA

Skoro napol zastonj se bo dobilo vsakovrstno obutev za moške, ženske in otroke. Tennis Slippers po 38c, fina obutev, beli ali črni čevlji za ženske od 90c naprej; za male otroke obutev pa po prav nizkih cenah, za gotov denar. Se priporočam.

FRANCES KOSS
18305 La Salle Road.

Frank V. Opaskar
ODVETNIK
516 Hippodrome Bldg.
MAin 3785
Ob večerih od 6:30 do 8. ure
v torek, četrtek in soboto
na **E. 93 St. in Union**
Ob sredah in petkih zvečer
od 6. do 7. ure na
1106 East 64th Street
Tel na domu YEllowstone 0705 W.

NAZNANILO

Cenjenim rojakom naznanjam, da sem dobil dovoljenje za legalno prodajanje vina na kozarce, v steklenicah in na sode. Imam v zalogi pristna ohijska vina—po zmernih cenah. Se priporočam.

BOŽEGLAV, 1125 EAST 60 ST.

NAJBOLJŠE MEHKE PIJAČE IN IZVRSTNO PIVO

Kakor je znano, izdelujemo mehke pijače že nad 25 let in kdor je pil, ve, da ni boljše mehke pijače kot produkt Double Eagle Bottling Co.

Cenjenim rojakom naznanjam, da imam na razpolago tudi troje vrste pive in sicer od:

Buckeye Brewing Co. — Gold Bond Brewing in Union Brewing Co.
Imam tudi 8% Olde English Ale.

Razvažamo tudi na dom. Za piknike in enake prireditve imamo na razpolago sesalke (Beer Pump) in hladilnih boks za točenje pivo, katere posodimo. Se priporočamo za obilna naročila.

***The* Double Eagle Bottling Co.**

John Potokar, lastnik
6517 ST. CLAIR AVE.

Mož Simone

Roman

SPISAL CHAMPOL. PRELOŽIL V. LEVSTIK

"To je premoženje! In vi me prihajate kar tako, tebi nič, meni nič, prosit za to premoženje? Kako ste si mogli misliti, da vam ga dam?"

Simona je izustila par nerazumljivih besed. Bila je zdaj malodane ravnotako bleda, kakor lady Eleanor. Zdelo se je, da ta opaža njeno zmedenost in se celo nekoliko ozira nanjo.

"Pomirite se," je dejala z manj bridkim tonom. "Ta korak vam je moral biti težak?"

"Nič ni težkega, kedar se gre za svojce."

"Vi gotovo zelo ljubite svoje roditelje?"

"Ah, in kako!"

Vsa Simonina duša se je izlila v te besede.

Lady Eleanor ni bila videti posebno ganjena nad tem izlivom; zmignila je z ramami in odgovorila:

"Oni bi morali gojiti do vas vsaj ravnotoliko ljubezni in skrbi; neumevno mi je, kako jim je srce dopuščalo, izpostaviti vas tako vsem morebitnostim brezumnega poizkusa."

"Jaz sama sem prišla na to misel!" je zatrdila Simona iznova.

"Nespametna misel! V vaši starosti takšne nezmisli še lahko veljajo za plemenite drznosti, toda iz stališča vaših roditeljev je to navadna blaznost. Saj se naposled niti niste mogli zanesti, da vas bom sprejela. Že leta so moja vrata zaprta vsakomur in le slučaj jih je otvoril vam."

"Slučaj . . . ali pa previdnost božja!" je šepetnila Simona.

Lady Eleanor je napol obrnila glavo, kakor bi se zopet ozrla na svoje zagrinjalo; nato je ponovila s čudnim glasom:

"Previdnost božja! . . . neka previdnost je pač bila! Vi ste se torej zanašali na previdnost božjo?"

"Zanašala sem se nanjo," je resno dejala Simona, "in kakor vidite, sem imela prav, kajti vodila me je do vas!"

"Ali se vam zdi, da je s tem, da ste prišli do mene, že mnogo storjenega?"

Ton lady Eleanor je bil poln tolike porogljivosti, da se je zdela Simoni v tem hipu njena igra popolnoma izgubljena.

"Da," je odgovorila vseeno z veliko odločnostjo, "zanašala sem se in se še zanašam, da ne morete ostati brezčutni do našega gorja, kedar ga izveste."

"Ali ste pa tudi vi delili moje gorje, da imate pravico do tega zaupanja?" je bridko dejala lady Eleanor.

Povesila je glavo in njen svinčenosivkasti obraz je bil videti tako obupen, da je rahločutno srce Simonino presunilo sočutje do te žene, katero je — morda zaman — prosila pomoči.

"Da sem ga poznala," je šepetala, "bi si bila štela v srečo, lajšati vam ga." In izgenila se je, da bi se približala teti.

Ta pa se je v tem trenotku obrnila z zaničljivim nasmehom na ustnicah in nadaljevala istotako sarkastično in mrzlo:

"Ne bavite se z menoj; rajši mislite nase. Kaj sedaj nameravate?"

Simoni se je zazdelo, da jo s tem odslavlja; vstala je, rekoč:

"Odšla bom, teta, kakor hitro zaslišim vaš odgovor."

"In kako hočete oditi? Kdo vas bo spremljal? Menda niste prišli sami iz Pariza?"

Simona je povedala, da jo nekdo morebiti še čaka pri ograji, in da se v vsakem slučaju lahko povrne v York.

Ne da bi pomišljala, je položila lady Eleanor prst na zvonec, ki je stal v dosegu njene roke. Skoro hipoma je vstopil sluga. Dala mu je nekaj kratkih povelj v angleškem jeziku, in ko je odšel, se je obrnila k dekletu rekoč:

"Poslala sem po vaš kovček in velela odsloviti voznika, ker nameravate ostati pri meni."

"Kako!" je vzkliknila Simona začudeno.

"Saj vendar želite, da vam odgovorim. Tega pa menda tudi vi ne mislite, da je tako resno stvar mogoče odločiti v trenotku in brez premišljanja. Potemtakem morate počakati tukaj, ker ne vem drugega kraja, kjer bi mogli ostati. Imeli boste na ta način vsaj priložnost, da me spoznate, kar je, kakor pravite, vaša želja!"

Po vsej priliki se je zdelo, da se hoče lady Eleanor norčevati s Simono, toda ko je deklica zanašajoča se že na popolno odklonitev, zaslišala te besede, so se ji zazdele malodane sladke.

"Ah, teta!" je dejala s hvaležnim nasmehom. "Ostala bom, ker mi dovoljujete . . . "

Simonin nasmeh je bil tako sladak in jasen, da je delal njeno mlado lice še mlajše, in pogled lady Eleanor, ki se je neprestano upiral v netjakinjo, je postal manj neizprosen.

"Trudni ste gotovo," je dejala, kakor bi se bila nekoliko spomnila dolžnosti gostoljubja. — "Morda vas tudi zebe. Jaz ljubim mraz, v vaši rodbini pa se ga zelo boje. Pogrejte se."

Ako je lady Eleanor ljubila mraz, čemu je potem gorel tako krepak ogljen ogenj v kaminu in polnil sobo s težko, malodane dušečo vročino?

Ne da bi si poizkusila razjasniti to protislovje bolj, nego druga protislovja, ki jih je bila dotlej zapazila pri teti, se je Simona, ki je bila kakor vsi d'Avron zelo zmrzljiva, približala peči toliko, kolikor ji je dopuščal star, zelo grd in gol psiček, ki je ležal iztegnjen na preprogi pred kaminom in začel renčati nad njo, očividno navajen, da sam zavzema ta prostor, in ne dopušča, da bi ga motili.

"Moj pes je star in bolan, zato ni posebno ljubeznjiv. Živali so podobne ljudem," je menila lady Eleanor.

Nato se je vrnila k netjakinji in povzela z istim ukazujočim glasom:

"Čemu vam je sedaj vaš plašč in ta klobuk? Ali ga mislite ves čas svojega bivanja pri meni obdržati na sebi?"

Brez ugovora se je Simona otresla težkega ogrinjača, odvzela si pajčolan in odložila klobuk.

Lady Eleanor, ki je opazovala njeno početje, je bila zadovoljna z uspehom.

"Glejte!" je dejala. "Vi ste prava pravcata d'Avron, živa slika svojega očeta. Nimate pa njegovih oči, niti njegovega izraza. Vi spominjate marveč na. . . "

Umolknila je in Simoni je prišlo na misel, da se je nemara spomnila drage osebe, bržkone njenega strica, moža lady Eleanor. Ta navidezno tako brezčutna žena je hranila navsezadnje v globokem dnu srca še ljubezen in bolečine, kar je bilo skrivnost njenega življenja.

Oglašajte v — "Enakopravnosti"

"Kako vam je ime?" je vprašala nenadoma s tisto kratkostjo, ki je bila značilna za njeno govorico. "Tega mi niste povedali."

"Ime mi je Simona."

"Ah, dali so vam ime vaše babice, tudi vam!"

Simona ni poznala nobenega drugega člana rodbine, ki bi bil podedoval to ime; toda žalostni glas lady Eleanor jo je navdal z mislijo, da ga je imel bržkone kateri izmed tetinih otrok, pomrlih v rani starosti.

Lady Eleanor je nekoliko časa molčala, nato pa se je oprla z obema rokama ob mizo, ki je stala pred njo, in prišla k Simoni. Šele takrat je deklica zapazila, da je njena teta zelo velika in koščena, tako krepke rasti, da je navzlic svoji suhosti ostajala težka in obilna. Njena žalna obleka, dolga in ravna, in beli muselinasti robovi njene vdovske čepice so ji dajali nekam nunsko lice, ki jo je delalo še bolj čudno, nego je bila v resnici.

"Zelo rdeča ste", je dejala in se s koncem prsta dotaknila žarečega lica Simone, katero je ob tem prvem dotikljaju prešinil čuden vtis. "Zdi se mi, da vas boli glava, dasiravno nočete povedati. To potovanje je bilo nad vaše sile. Vrh tega morate biti lačni, ker ste zgodaj zajtrkovali; v vaših letih je človek vedno lačen."

Lady Eleanor je govorila z nekako zavistjo in dodala navzlic vljudnemu ugovarjanju netjakinje:

"Pozvonila bom, da dobive čaj."

Svojo služinčad je bila morala navaditi točne pokornosti, kajti dve minuti še nista bili pretekli, ko je stal na mizi podstavek, velik srebrn podstavek, obložen s čajno posodo, ki je bila tudi srebrna; vsak kos zase je bil skoro pretirano velik in težak.

"Vzemite! je rekla lady Eleanor in ponudila Simoni čašo in krožnik peciva.

(Dalje prihodnjič)

SLOVENSKE NARODNE NOŠE.

(Dalje iz 3. str.)

jih je bilo videti izpod gornjega krila; ker so bila škrobana, so prijetno šumela.

Nogavice so bile bele in gladko pletene. Tesno so se oprijemale nog.

Obutev: Povimi so nosile črne, usnjate, precej visoke, zgoraj okrog in okrog ravno privezane čižme. Spredaj so bile gladke, torej brez kapic. Pete so bile srednje visoke in ne preozke.

Poleti so bile nekatere obute v nizke čevlje (šolne), ki so imeli spredaj v kotu zareze pritrjeno majhno črno svileno pentljo ali kokardo. Tudi to obuvalo je bilo brez drugih okraskov. Nekatere meščanke so v poznejši dobi nosile poleti tudi čevlje iz tankega črnega, atlazastega blaga (prunela).

Pas (sklepanec). Nekoliko pod boki so imeli opasan kovinast, srebrn ali pozlačen pas (sklepanec). Pas prvotno ni imel za obesek navezanih pentelj; pentlje iz rožastih (ne narodnih) svilenih trakov so si začele privezovati šele v poznejši dobi. (Sprva so pa imele na pasu obešen nožiček, ki so ga uporabljale pri kuhinjskih opravilih.

Zlatnina. V uhljih so nosile ali zlate "murčke" ali pa zlate uhane z obeski. Nekatere so imele tudi murčke z obeski. Za navadno rabo so pri murčkih obeske lahko snele. Zaponk (brožk) prvotno niso imele. V poznejši dobi čele so bogatejše nosile zlate zaponke in tudi medaljone na zlatih verižicah ali na baržunastih trakovih.

Krizura. Ker je treba pri narodni noši primerne frizure, naj omenim, da so imele lase spletene v široko kite po 5, 7, 11, da celo po 15 stremenov. Zadaj, bolj proti tilniku, je bil v lase zataknjen rožen glavnik. Ljubljančankam je bil priljubljen glavnik z vrezanimi priprostimi okraski ali gladek s širokim, votlim robom. Na kmetih so imele glavnike, v katere so bili za okrasek vdelani majhni svetli gumbi. Krog glavnika so bile ovite kite. Spredaj so imele lase počesane na prečo in so jih položile ob sencih preko uhelj, pač pa tako, da je bilo uhane dobro videti.

Deklice so bile gologlave in so nosile kite, viseče po hrbtu.

Opisal sem tu na kratko narodno nošo, ki je bila okrog leta 1848. najbolj priljubljena. V zadnjih desetletjih se je za ženske udomačila "ljubljanska" narodna noša.

Bela škrobana peča, zavezana z grebenom (petelinom) vrh glave.

Obleka je iz črne ali bakrenordeče svile.

Predpasnik (ne preširok) črn, svilen, obšit s črnimi svilenimi čipkami(zadaj zavezan v pentljo z dolgima trakoma.

Pas (sklepanec) s pentljo iz rožastega svilenega traka (ne narodna trobojnica.)

Zlatnina: Uhani, zapone, verižica za uro, nekatere imajo tudi zlato zapestnico.

Obuvalo: čižmi ali šolni.

Ljubljanska narodna noša za moške je enaka gorenjski.

Dolenjke

Če smo že omenili običajno zimsko pokrivalo moških— povhovko—naj dodamo še opazovanje iz naših zapisnikov, da je morala biti peča kakor pokrivalo žensk kar vprek običajna. Vsaj za nedelje in praznike v toplejšem času si moramo misliti, da so ženske vseskozi nosile peče. V zapisnikih čitamo na mnogih mestih o pečah, da, celo to nam pričajo, da je nekoč ženska, od maše gredoč, hruške kradla, a lastnik ji je v dokaz, da jo je zalotil, vzel pečo in jo nesel h načelniku sodišča. Izmed blaga, ki je bilo priljubljeno za moško obleko, pa se ni izdelovalo v domačih krajih, naj po zapisnikih navedemo gorenjski "loden" in pa karafijo." Kaj je bilo slednje, iz zapisnikov ne zvemo.

LOUIS PECENKO
7308 Hecker Ave.
ENdicott 2759
BARVAR IN PAPIRAR
Se priporočam Slovencem in Hrvatom

Mi plačamo "cash" denar za zmrznjene vloge v posojilnicah. Prinesite vaše hranilne knjižice k
MR. SIBERT
Pratt and Williams
850 EUCLID AVE., ROOM 428
CHerry 7563

Ukinite poletne prehlade, vročico in zgodnji "Hay Fever"
Vse posledice teh neprijetnih prehladov se hitro olajša z mojim predpisom po večletni praksi in izkušnji. Mi zajamčimo uspeh v vsakemu slučaju ali pa vrnemo denar.
Imamo zdravila tudi v majhnih količinah za poizkus po 50c. Olajšanje v teku 30 minut.
E. A. HISS
7102 St. Clair Avenue

TELLS HOW SHE TOOK 4 INCHES OFF HIPS
7 INCHES OFF WAIST
In 40 days by taking Kruschen Salts, Mrs. Helga Blaugh of New York City reduced 26½ lbs.—took 4 inches off hips, 3 inches off bust and 7½ inches off waist. She writes: "I haven't gone hungry a moment—I feel fine and look 10 yrs. younger."

To get rid of double chins, bulging hips, ugly rolls of fat on waist and upper arms SAFELY and without discomfort—at the same time build up glorious health and acquire a clear skin, bright eyes, energy and vivaciousness—to look younger and feel it—take a half teaspoonful of Kruschen Salts in a glass of hot water every morning before breakfast. One jar lasts 4 weeks and costs but a trifle at any drugstore the world over. Make sure you get Kruschen because it's SAFE. Money back if not satisfied.

Buy handkerchiefs with what it saves
It isn't necessary to pay 50¢ or more to get quality in a dentifrice. Listerine Tooth Paste, made by the makers of Listerine, comes to you in a large tube at 25¢. Note how it cleans, beautifies and protects your teeth. Moreover it saves you approximately $3 a year over 50¢ dentifrices. Buy things you need with that saving—handkerchiefs are merely a suggestion. Lambert Pharmacal Co.
LISTERINE TOOTH PASTE
25c

To All Who Suffer Stomach Agony, Gas and Indigestion
Money Back If One Bottle of Dare's Mentha Pepsin Doesn't Do You More Good Than Anything You Ever Used.
Why bother with slow actors when one tablespoonful of this splendid and pleasant liquid remedy will cause gas, bloating, heaviness, heartburn or any upset condition of the stomach to speedily vanish.
And why should any man or woman suffer another hour with indigestion or any stomach misery when the remedy that acts almost instantly can be easily procured?
But there is more to say about this remarkable remedy—something that will interest thousands of despondent people.
Dare's Mentha Pepsin not only quickly relieves stomach distress, but it also conquers stubborn indigestion, dyspepsia and gastritis, and puts an end to dizziness, nervousness, headache, sleeplessness and despondency which distressing troubles are nearly always caused by chronic stomach disturbance.
Dare's Mentha Pepsin is a supremely good remedy that druggists everywhere guarantee—a fine tonic that builds you up and makes you work with vim, eat with relish and sleep soundly.

SEZNANITE JAVNOST Z VAŠO TRGOVINO POTOM
'Enakopravnosti'

Frank Klemenčič
1051 ADDISON RD.
HEnderson 7757
Barvar in dekorator

Če ni denarja za pogreb

NOBENA sramota ni, če ni dosti denarja na razpolago za pogreb. Razjasnite brez skrbi svoj položaj pogrebniku. Ferfolia je pripravljen na take stvari, Ne samo, da je na razpolago obširna zaloga potrebnih stvari, ampak je tudi po taki ceni, da lahko vsak zmaga.
Ako se izroči pogreb nam v oskrbo, je izvršen z vso dostojnostjo, neglede na to, kako skromen je. Torej ste lahko prepričani, da dobite pri nas vse najboljše. Krste so od znanih firm, ki garantirajo izdelavo, kakovost in vrednost.
LOUIS L. FERFOLIA
LICENZIRAN POGREBNIK
3515 EAST 81st STREET. MIchigan 7420
POSTREZBA NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN

Najlepše darilo
za vašega sina in hčer ob gradnaciji, rojstnem dnevu, itd., ali pa za vašega prijatelja-Amerikanca, je knjiga
'The Native's Return'
SPISAL LOUIS ADAMIČ
Naročila pošiljite na urad
ENAKOPRAVNOSTI
6231 St. Clair Ave.
Izredna cena za Jugoslovane samo dva dolarja.

● Thousands of women are making the same discovery by taking advantage of the Singer "Make-It-Yourself" Plan.
● Through this Plan, you receive lessons in making dresses, children's clothes, rugs, draperies—style consultations—fashion books—sewing books—all the help you'll ever need to "Make-It-Yourself".
● The complete service is given at no extra cost with the purchase of a new Singer Electric. A small down-payment—(easy terms) places the Singer in your home.
Ask for complete details.
Erasmus Gorshe
1030 East 66th Place
Corner St. Clair
HEnd. 4245
MAKE IT YOURSELF ON A Singer